

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی ارسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: « اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب »	کد درس : ۲۶
پیش نیاز یا همزمان : ندارد	
تعداد واحد: ۲ واحد	
نوع واحد نظری-عملی (۲ واحدنظری - ۱ واحد عملی)	
هدف کلی: آشنایی با اصول عملکرد و وظایف فرد سیار و اسکراب در اتاق عمل	
شرح درس: در این درس دانشجویان با وظایف فرد سیار و اسکراب در مراقبت از بیمار در دوره ی جراحی آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری و عملی می آموزند تا بتوانند در نقش پرستار سیار و اسکراب اول و دوم مراقبت از بیمار را انجام دهد	
سرفصل دروس: (۲۴ ساعت نظری - ۲۴ ساعت عملی)	
رئوس مطالب:	
الف: آشنایی فرد سیار با وظایف قبل حین و بعد از عمل، وظایف متفرقه شامل:	
۱. پذیرش بیمار در اتاق عمل (بررسی جسمی، بررسی روانی، بررسی پرونده -	
۲. پذیرش موارد خاص در اتاق عمل (کودکان، نوزادان، سالمندان و معلولین جسمی در اتاق عمل)	
۳. نقل و انتقال بیمار تحت عمل جراحی	
۴. نحوه انتقال و پوزیشن دادن به بیمار تحت عمل جراحی	
۵. ایمنی بیمار در اتاق عمل (گایدلاین ها و دستوالعمل ها)	
۶. آماده کردن پوست (هدف، تمیز کردن مکانیکی/حمام کردن/بوش گرفتن/شویو بیمار/تجهیزات مطول های آنتی سبتیک رایج/اصول ضد عفونی محل عمل/تکنیک ضد عفونی محل عمل، موارد ویژه، ضد عفونی های روتین محل عمل، ثبت علامت گذاری پوست)	
۷. شمارش گازها و ابزار جراحی و دوخت و دوز	
۸. اضافه کردن وسایل استریل و مطول های استریل به حوزه جراحی	
۹. مراقبت از نمونه ها (تعریف، روشهای بدست آوردن نمونه، پروتکل نمونه جراحی، ظروف، انواع ویژه نمونه، روشهای مورد استفاده، برچسب زدن به نمونه، محافظت از نمونه)	
ب: آشنایی فرد اسکراب با وظایف محوله در دوره جراحی در نقش اسکراب اول و دوم	
۱. ایجاد و حفظ محیط استریل	
۲. آرایش اتاق عمل	
۳. آماده سازی اولیه و کنترل هویت بیمار	
۴. باز کردن تجهیزات استریل قبل از اسکراب جراحی (شستن دست)	
۵. اسکراب جراحی (شستن دست)	
۶. پوشیدن گان و دستکش، آماده سازی میز جراحی و وسایل	
۷. شمارش گازها و ابزار	
۸. مقدمات شروع اعمال جراحی	
۹. انواع انسپزیون های جراحی	
۱۰. تکنیک های حین عمل	
۱۱. هموستاز و راههای پیشگیری از خونریزی	

۱۲. انواع بخیه ها

۱۳. مراقبت های بعد از عمل -انواع پانسمان، مراقبت از درن ها

منابع درس:

1. Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach /Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111037567
2. Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock (Author) ,Sherri Alexander CST (Author) / Mosby; 1 edition / ISBN:9780323075558
3. Alexander's Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock . / Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
4. Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips (Author) / Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
5. Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotcher Fuller (Author) / Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
6. Brunner & saudars. Medical surgical Nursing lippincott. 2012.

۷. نانسی ماری-اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل بری و کوهن) ترجمه ساداتی لیلا.

گلچینی احسان و دیگران، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۳

۸ احمدی مجید و جوهری بهروز. تکنولوژی های جراحی و فرد اسکراب اندیشه رفیع ۱۳۹۱

۹ ساداتی، لیلا - گلچینی، احسان. اصول و فنون عملکرد فرد سیار انتشارات جامعه نگر .

۱۰ ساداتی، لیلا - گلچینی، احسان. اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب انتشارات جامعه نگر .

شیوه ارزشیابی دانشجو: در آزمون عملی روش آزمون اسکی است و در بخش نظری شامل آزمون میان ترم و پایان ترم و شرکت فعال در کلاس می باشد.

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب و سیار نوع درس : تئوری (۲ واحد) - عملی (۱ واحد) تعداد واحد : ۳

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل مدرس : مهدی حسن شاهی

دروس پیش نیاز : ندارد

شرح درس : در این درس دانشجو با وظایف فرد سیار و اسکراب در مراقبت از بیمار در دوره جراحی آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری و عملی می‌آموزد تا بتواند در نقش پرستاری سیار و اسکراب اول و دوم مراقبت از بیمار را انجام دهد.

عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با پذیرش بیماران و موارد خاص در اتاق عمل شماره جلسه : ۱
هدف کلی : آشنایی دانشجویان اتاق عمل با پذیرش بیماران و موارد خاص در اتاق عمل توسط فرد سیار
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود): <ul style="list-style-type: none">• اصول و مقررات پذیرش بیمار در اتاق عمل را بیان کند• اصول و مقررات پذیرش بیماران اورژانس در اتاق عمل را توضیح دهد• نحوه پذیرش کودکان و اطفال در اتاق عمل را شرح دهد• نحوه پذیرش سالمندان در اتاق عمل را نام ببرد
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل، انتقال بیمار تحت عمل ، آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار شماره جلسه : ۲
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل، انتقال بیمار تحت عمل، آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار توسط فرد سیار
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود): <ul style="list-style-type: none">• نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل و انتقال وی در بخش اتاق عمل را بیان کند• شرایط محل نگهداری بیمار قبل از جراحی را توضیح دهد• وظایف سیرکولر قبل از جراحی را شرح دهد• وظایف اسکراب قبل از رسیدن جراح را نام ببرد• نحوه آماده سازی بیمار جهت عمل را توضیح دهد• نحوه کنترل هویت بیمار (دستبند ، پرونده ، و) را شرح دهد
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

شماره جلسه : ۳	عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با انواع پوزیشن بیمار تخت جراحی و ضمائم آن
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با انواع پوزیشن بیمار تخت جراحی و ضمائم آن	
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • انواع پوزیشن جراحی (ریکامبنت ، فاولر ، سمی فاولر ، لیتاتومی ، پرون و) را شرح دهد • صدمات و خطرات ناشی از هر پوزیشن را با مثال توضیح دهد • انواع تخت جراحی و ضمائم آن را نام ببرد و کارکرد آنها را توضیح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۴	عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با آماده کردن پوست ناحیه ی جراحی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با آماده کردن پوست ناحیه ی جراحی توسط فرد سیار	
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • هدف از پرپ ، شیو و درپ را بیان کند • انواع پرپ بیمار را شرح دهد • انواع درپ را توضیح دهد • نحوه صحیح شیو ، پرپ و درپ را بازگو نماید 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۵	عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با شمارش گاز و ابزار جراحی ، پوشیدن و پوشاندن گان و دستکش ، آماده کردن میز جراحی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با شمارش گاز و ابزار جراحی ، پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش آماده کردن میز جراحی توسط فرد سیار	
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • مراحل پوشیدن گان و دستکش به روش بسته را بیان کند • مراحل پوشیدن گان و دستکش به روش باز را بازگو کند • طریقه پوشاندن گان و دستکش به جراح را شرح دهد • مراحل خارج کردن گان و دستکش، پس از اتمام عمل را نام ببرد • نحوه شمارش گاز و لنگاز را توضیح دهد • نحوه شمارش سوزن ها و سایر ابزار جراحی را شرح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : آشنایی فرد سیار با اضافه کردن وسایل استریل ، محلول ها و مقدمات شروع عمل	شماره جلسه : ۶
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با اضافه کردن وسایل استریل ، محلول ها و مقدمات شروع عمل توسط فرد سیار	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه اضافه کردن وسایل مصرفی استریل و محلول ها به میز جراحی را به شیوه استریل بیان کند • وظایف فرد سیار هنگام شروع عمل را گام به گام شرح دهد • وظایف فرد اسکراب هنگام شروع عمل را بیان کند • نحوه چیدمان ترالی جراحی و میز میو را ذکر کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با شرایط فیزیکی ، آرایش و چیدمان وسایل اتاق عمل	شماره جلسه : ۷
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با شرایط فیزیکی ، آرایش و چیدمان وسایل اتاق عمل توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • انواع مناطق مختلف اتاق عمل (ایزوله ، جراحی های بزرگ ، جراحی های کوچک ، لاپاراسکوپی و ...) را نام ببرد • ویژگی های فیزیکی و ایمنی اتاق های عمل (نور ، دما ، رطوبت ، نظافت و) را شرح دهد • انواع روش های مختلف تهویه هوا را ذکر کند • انواع چیدمان و آرایش میز و وسایل ثابت و متحرک اتاق عمل را توضیح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با آماده سازی اولیه بیمار ، کنترل هویت بیمار ، نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل ، انتقال بیمار تحت عمل	شماره جلسه : ۸
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با آماده سازی اولیه بیمار ، کنترل هویت بیمار ، نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل ، انتقال بیمار تحت عمل توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار (معرفی کردن خود به بیمار و شناسایی بیمار ، چک انواع دستبند بیمار و اشیا و زیورات بیمار و) را گام به گام توضیح دهد • نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل و انتقال وی در بخش اتاق عمل (با برانکارد ، دستگاه رسپیراتور و....) را شرح دهد • اصول و مقررات پذیرش بیمار در اتاق عمل (بیماران اورژانسی ، الکتیو و) را توضیح دهد • نحوه پذیرش کودکان ، نوزادان ، سالمندان و... را بیان کند • وظایف سیرکولر قبل از جراحی را نام ببرد • وظایف اسکراب قبل از رسیدن جراح را شرح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۹	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با باز کردن تجهیزات استریل و حفظ محیط استریل
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با نحوه باز کردن تجهیزات استریل و حفظ محیط استریل توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه باز کردن کلیه وسایل استریل (گان ، ابزار جراحی ، ساکشن ، کاتترها و) را شرح دهد • روش تحویل وسایل استریل به تیم جراحی را توضیح دهد • نحوه حفظ و نگهداری محیط استریل را بیان کند • محدوده استریل را توضیح داده و چگونگی عبور از کنار افراد و وسایل استریل را ذکر کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۱۰	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با اسکراب دست ها
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با اسکراب دست ها توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • روش دست شستن با روش سرجیکال با بتادین را گام به گام شرح دهد • روش دست شستن با روش سرجیکال با پایه الکلی را توضیح دهد • روش دست شستن با روش مدیکال با بتادین را ذکر کند • روش دست شستن با روش مدیکال با پایه الکلی را بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه :	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با پوشیدن گان و دستکش، پوشاندن گان و دستکش، آماده کردن میز جراحی
۱۱	
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش، آماده کردن میز جراحی توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • مراحل پوشیدن گان و دستکش به روش بسته و باز را بیان کرده و تفاوت آنها را بگوید • طریقه پوشاندن گان و دستکش به جراح را شرح دهد • مراحل خارج کردن گان و دستکش، پس از اتمام عمل را نام ببرد • روش تحویل وسایل استریل به تیم جراحی را توضیح دهد • نحوه آماده کردن میز جراحی را به تفکیک بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۱۲	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با شمارش گاز و ابزار جراحی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با نحوه شمارش گاز و ابزار جراحی توسط فرد اسکراب	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه شمارش انواع گاز(ساده ، خط دار و....) و لنگاز را توضیح دهد • نحوه شمارش نیدل و سوزن های جراحی ، نخ های جراحی (کات گوت ، سیلک و ...) و سایر ابزار جراحی را شرح دهد • روش تحویل وسایل استریل به تیم جراحی را توضیح دهد • نحوه حفظ و نگهداری محیط استریل را بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۱۳	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با انواع انسزیون های جراحی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با انواع انسزیون های جراحی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • لند مارک های انسزیون های جراحی در بدن را توضیح دهد • انواع انسزیون های جراحی (ورتیکال، ترانسورس و) را بیان کند • محل هر انسزیون و نحوه پرپ و درپ متناسب با آن را شرح دهد • مشکلات انسزیون (عفونت ، اسکار و....) را نام ببرد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۱۴	عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب با تکنیک های حین عمل، هموستاز و راههای کنترل خونریزی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با تکنیک های حین عمل ، هموستاز و راههای کنترل خونریزی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • انواع تکنیک های حین جراحی (مانیتورینگ ، لاپاراسکوپی و) را به تفکیک توضیح دهد • چگونگی کنترل انواع خونریزی (شریانی ، سیاهرگی و) را شرح دهد • وسایل مختلف هموستاز (کلمپ هموستاتیک ، فورسپس شریانی و) را نام برده و کاربرد آنها را بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

هدف کلی : آشنایی دانشجویان با انواع سوچور یا بخیه

اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):

- انواع نخ های جراحی قابل جذب طبیعی
 - ساده یا (PLAIN) ،
 - کرومیک یا کاتگوت کرومیک (CHROMIC)
 - کلاژن (COLLAGEN)
- نخ های قابل جذب غیر طبیعی و مصنوعی
 - ✓ ویکریل (پلی گلاکتین VICRL)
- نخ های غیر قابل جذب طبیعی
 - نخ سیلک خالص virgin silk
 - نخ سیلک روکش دار dermal silk
 - نخ پنبه ای cotton
 - نخ کتان linen
 - نخ سیمی ضد زنگ stainless steel or wire
- نخ های غیر قابل جذب مصنوعی
 - نخ نایلون
 - نخ نایلون تک رشته ای ethilon and dermalon
 - نخ نایلون چند رشته ای بدون روکش نورالون nurolon
 - نخ نایلون چند رشته ای روکش دار سرجی لون s را توضیح دهد
- انواع سوزن های جراحی (کات ، ران ، بلانت و) را نام ببرد
- وسایل و ابزار لازم برای بخیه زدن را شرح دهد
- انواع سوچورهای جراحی را توضیح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی

حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : آشنایی فرد اسکراب مراقبت های پس از عمل مراقبت از نمونه ها ، درن و پانسمان	شماره جلسه : ۱۶
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با مراقبت های پس از عمل ، مراقبت از نمونه ها ، درن و پانسمان	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه پانسمان انواع زخم و درن را شرح دهد • نحوه مراقبت از درن پس از عمل را توضیح دهد • روش های جمع آوری نمونه ها ، محلول های رایج ، ظرفهای مناسب ، نحوه زدن برچسب مشخصات و چگونگی انتقال نمونه ها به محل مخصوص را نام ببرد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : آشنایی با ایمنی بیمار و پرسنل	شماره جلسه : ۱۷
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با ایمنی بیمار و پرسنل	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • خطراتی که بیمار را در اتاق عمل تهدید می کند (سوختگی با کوتر ، افتادن بیمار از تخت و) را شرح دهد • راههای پیشگیری از خطر را نام ببرد • نحوه مراقبت از خود و سایر پرسنل در برابر خطرات اتاق عمل را به تفکیک بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

وسایل کمک آموزشی : وایت بوردوماژیک - کتاب-پاورپوینت

نحوه ارزشیابی دانشجو : امتحان میدترم ۳۰ درصد - امتحان فاینال ۴۰ درصد - تکالیف آموزشی ۲۰ درصد و حضور در کلاس ۱۰ درصد

تکالیف دانشجویی : ارائه تحقیقات مورد نظر در زمان مقرر - ترجمه چند صفحه از کتاب اوريجینال یا ژورنال

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای - جورکردنی - صحیح و غلط

وظایف دانشجو :

حضور به موقع و آمادگی کامل در کلاس ، شرکت فعال در بحث های گروهی و مباحث آموزشی ، طرح سوال در فرصت تعیین شده توسط مدرس ، انجام به موقع تکالیف آموزشی ، ارائه انتقاد و پیشنهاد جهت ارتقاء کیفیت تدریس ، رعایت قوانین حضور در کلاس ها

محدودیتها: عدم خروج مکرر از کلاس - عدم استفاده از گوشی همراه- پرهیز از خوردن و آشامیدن و جویدن آدامس- عدم صحبت در حین تدریس استاد .

- 1- Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach / Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111034567
- 2- Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock , Sherri Alexander CST / Mosby; 1 edition / ISBN: 9780323075558
- 3- Alexander's Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock .Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
- 4- Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips .Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
- 5- Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotcher Fuller .Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
- 6- Perioperative Medicine. Steven L. Cohn. 2011. springer. ISBN: 978-0-85729-498-2

۷. نانسی ماری . اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل بری و کوهن) ترجمه ساداتی لیلا، گلچینی احسان و دیگران . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

۸ . ساداتی ، لیلا – گلچینی ، احسان . اصول و فنون عملکرد فرد سیار . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

۹. ساداتی ، لیلا – گلچینی ، احسان . اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب و سیار نوع درس : تئوری (۲ واحد) - عملی (۱ واحد) تعداد واحد : ۳

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل مدرس :

دروس پیش نیاز : ندارد

شرح درس : در این درس دانشجویان با وظایف فرد سیار و اسکراب در مراقبت از بیمار در دوره جراحی آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری و عملی می آموزد تا بتواند در نقش پرستاری سیار و اسکراب اول و دوم مراقبت از بیمار را انجام دهد.

اهداف کلی : آشنایی با عملکرد و وظایف فرد اسکراب و سیار، قبل ، حین و پس از عمل جراحی

اهداف رفتاری : در پایان برنامه آموزشی انتظار می رود دانشجوی قادر به توضیح و بیان موارد زیر باشد:

۱. آشنایی فرد سیار با پذیرش بیمار و موارد خاص در اتاق عمل
 - اصول و مقررات پذیرش بیمار (اورژانسی ، کودک ، سالمند و ...) در اتاق عمل را بیان کند
۲. آشنایی فرد سیار با نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل ، انتقال بیمار تحت عمل ، آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار
 - نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل و وظایف سیرکولر و اسکراب را قبل از جراحی را شرح دهد
 - نحوه کنترل هویت بیمار (دستبند ، پرونده ، و) را شرح دهد
۳. آشنایی فرد سیار با انواع پوزیشن بیمار تخت جراحی و ضمائم آن
 - انواع پوزیشن جراحی (ریکامینت ، فاولر ، سمی فاولر ، لیتاتومی ، پرون و) و انواع تخت جراحی و ضمائم آن را شرح دهد
۴. آشنایی فرد سیار با آماده کردن پوست ناحیه ی جراحی
 - انواع پرپ و درپ بیمار و همچنین هدف از پرپ ، شیو و درپ را بیان کند
۵. آشنایی فرد سیار با شمارش گاز، ابزار جراحی، پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش آماده کردن میز جراحی
 - مراحل پوشیدن گان و دستکش به روش بسته و باز ، طریقه پوشاندن گان و دستکش به جراح ، نحوه شمارش گاز و لنگاز را توضیح دهد
 - نحوه شمارش سوزن ها و سایر ابزار جراحی را شرح دهد
۶. آشنایی فرد سیار با اضافه کردن وسایل استریل ، محلول ها و مقدمات شروع عمل
 - نحوه اضافه کردن وسایل مصرفی استریل و محلول ها به میز جراحی را به شیوه استریل بیان کند
 - نحوه چیدمان ترالی جراحی و میز میو را ذکر کند
۷. آشنایی فرد اسکراب با شرایط فیزیکی ، آرایش و چیدمان وسایل اتاق عمل
 - انواع مناطق مختلف اتاق عمل (ایزوله و ...) ، انواع روش های تهیه هوا و همچنین ویژگی های فیزیکی و ایمنی اتاق های عمل (نور ، دما ، رطوبت ، نظافت و) را نام برد
 - انواع چیدمان و آرایش میز و وسایل ثابت و متحرک اتاق عمل را توضیح دهد
۸. آشنایی فرد اسکراب با آماده سازی اولیه بیمار ، کنترل هویت بیمار ، نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل ، انتقال بیمار تحت عمل

- نحوه آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار را گام به گام توضیح دهد و نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل و انتقال وی در بخش اتاق عمل (با برانکارد ، دستگاه ریسپراتور و...) را شرح دهد

۹. آشنایی فرد اسکراب با نحوه باز کردن تجهیزات استریل و حفظ محیط استریل

- نحوه باز کردن کلیه وسایل استریل (گان ، ابزار جراحی ، ساکشن ، کاتتر ها و ...) و روش تحویل وسایل استریل به تیم جراحی را شرح دهد

۱۰. آشنایی فرد اسکراب با اسکراب دست ها

- روش دست شستن با روش سرجیکال و مدیکال با بتادین و الکل را گام به گام شرح دهد

۱۱. آشنایی فرد اسکراب با پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش ، آماده کردن میز جراحی

مراحل پوشیدن گان و دستکش به روش بسته و باز ، طریقه پوشاندن گان و دستکش به جراح ، نحوه شمارش گاز و لنگاز را توضیح دهد

۱۲. آشنایی فرد اسکراب با نحوه شمارش گاز و ابزار جراحی

- نحوه شمارش انواع گاز(ساده ، خط دار و...) ، لنگاز ، نیدل و سوزن های جراحی ، نخ های جراحی (کات گوت ، سیلک و ...) و سایر ابزار جراحی را توضیح دهد

۱۳. آشنایی فرد اسکراب با انواع انسزیون های جراحی

- لند مارک های انسزیون های جراحی در بدن و انواع انسزیون های جراحی (ورتیکال، ترانسورس و) را توضیح دهد

۱۴. آشنایی فرد اسکراب با تکنیک های حین عمل، هموستاز و راههای کنترل خونریزی

۱. انواع تکنیک های حین جراحی (مانیتورینگ ، لاپاراسکوپی و ...) ، چگونگی کنترل انواع خونریزی و وسایل مختلف هموستاز را به تفکیک توضیح دهد

۱۵. آشنایی فرد اسکراب با انواع سوچور

- انواع نخ های جراحی قابل جذب طبیعی ، غیر طبیعی و مصنوعی ، نخ های غیر قابل جذب طبیعی ، مصنوعی ، انواع سوزن های جراحی (کات ، ران ، بلانت و ...) و انواع سوچورهای جراحی را نام ببرد

۱۶. آشنایی فرد اسکراب مراقبت های پس از عمل مراقبت از نمونه ها ، درن و پانسمان

- نحوه پانسمان انواع زخم و درن ، روش های جمع آوری نمونه ها ، محلول های رایج ، ظرفهای مناسب ، نحوه زدن برچسب مشخصات و چگونگی انتقال نمونه ها را شرح دهد

۱۷. آشنایی با ایمنی بیمار و پرسنل

- خطراتی که بیمار و پرسنل را در اتاق عمل تهدید می کند (سوختگی با کوتر ، افتادن بیمار از تخت ، نیدلینگ پرسنل و ...) و راههای پیشگیری را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی : وایت بورد و ماژیک - کتاب - پاورپوینت

نحوه ارزشیابی دانشجو : امتحان میدترم ۳۰ درصد - امتحان فاینال ۴۰ درصد - تکالیف آموزشی ۲۰ درصد و حضور در کلاس ۱۰ درصد

تکالیف دانشجویی : ارائه تحقیقات مورد نظر در زمان مقرر - ترجمه چند صفحه از کتاب اورجینال یا ژورنال

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای - جورکردنی - صحیح و غلط

وظایف دانشجو :

حضور به موقع و آمادگی کامل در کلاس ، شرکت فعال در بحث های گروهی و مباحث آموزشی ، طرح سوال در فرصت تعیین شده توسط مدرس ، انجام به موقع تکالیف آموزشی ، ارائه انتقاد و پیشنهاد جهت ارتقاء کیفیت تدریس ، رعایت قوانین حضور در کلاس ها

محدودیتها: عدم خروج مکرر از کلاس – عدم استفاده از گوشی همراه- پرهیز از خوردن و آشامیدن و جویدن آدامس- عدم صحبت در حین تدریس استاد .

منابع :

- 1- Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach /Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111034567
- 2- Alexander’s surgical procedures/ Jane C. Rothrock , Sherri Alexander CST / Mosby; 1 edition / ISBN: 9780323075558
- 3- Alexander’s Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock .Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
- 4- Berry & Kohn’s Operating Room Technique / Nancymarie Phillips .Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
- 5- Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotecher Fuller. Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
- 6- Perioperative Medicine.StevenL.Cohn.2011.springer.ISBN:978-0-85729-498-2

۷. نانسی ماری . اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل بری و کوهن) ترجمه ساداتی لیلا، گلچینی احسان و دیگران . انتشارات جامعه نگر . چاپ آخر

۸. ساداتی ، لیلا – گلچینی ، احسان . اصول و فنون عملکرد فرد سیار . انتشارات جامعه نگر . چاپ آخر

۹. ساداتی ، لیلا – گلچینی ، احسان . اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب . انتشارات جامعه نگر . چاپ آخر

تقویم درس :

جلسه	عنوان	مدرس
۱	آشنایی فرد سیار با پذیرش بیماران و موارد خاص در اتاق عمل	
۲	آشنایی فرد سیار با نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل ، انتقال بیمار تحت عمل ، آماده سازی اولیه بیمار و کنترل هویت بیمار	
۳	آشنایی فرد سیار با انواع پوزیشن بیمار تحت جراحی و ضمائم آن	
۴	آشنایی فرد سیار با آماده کردن پوست ناحیه ی جراحی	
۵	آشنایی فرد سیار با شمارش گاز ، ابزار جراحی، پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش آماده کردن میز جراحی	
۶	آشنایی فرد سیار با اضافه کردن وسایل استریل ، محلول ها و مقدمات شروع عمل	
۷	آشنایی فرد اسکراب با شرایط فیزیکی ، آرایش و چیدمان وسایل اتاق عمل	
۸	آشنایی فرد اسکراب با آماده سازی اولیه بیمار ، کنترل هویت بیمار ، نحوه انتقال بیمار به اتاق عمل	

	آشنایی فرد اسکراب با نحوه باز کردن تجهیزات استریل و حفظ محیط استریل	۹
	آشنایی فرد اسکراب با اسکراب دست ها	۱۰
	آشنایی فرد اسکراب با پوشیدن گان و دستکش ، پوشاندن گان و دستکش، آماده کردن میز جراحی	۱۱
	آشنایی فرد اسکراب با نحوه شمارش گاز و ابزار جراحی	۱۲
	آشنایی فرد اسکراب با انواع انسزیون های جراحی	۱۳
	آشنایی فرد اسکراب با تکنیک های حین عمل، هموستاز و راههای کنترل خونریزی	۱۴
	آشنایی فرد اسکراب با انواع سوچور	۱۵
	آشنایی فرد اسکراب مراقبت های پس از عمل مراقبت از نمونه ها ، درن و پانسمان	۱۶
	ایمنی بیمار و پرسنل	۱۷